

ΦΕΤΟΣ Η ΛΕΞΗ ΣΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥΣ ΕΊΝΑΙ Η «ΕΥΕΞΙΑ» ΜΑΣ

Πρωτοβουλία για ένα Πολύμορφο Κίνημα στην Ψυχική Υγεία

Κάθε χρόνο, στις 10 Οκτώβρη, σ' αυτή την ετήσια εορταστική ρουτίνα της «Παγκόσμιας Ημέρας Ψυχικής Υγείας», επινοείται από τον ΠΟΥ, την Παγκόσμια Ομοσπονδία Ψυχικής Υγείας (WFMH) και άλλους διεθνείς φορείς, μια λεκτική φόρμουλα μέσω της οποίας επιχειρείται να πλασαριστεί το υποτιθέμενο ενδιαφέρον των διεθνών και των εγχώριων οργανισμών και αρχών για την ψυχική μας υγεία.

Η φετινή ονομασία αυτής της «παγκόσμιας ημέρας» είναι «*κάνοντας την ψυχική υγεία και την ευεξία παγκόσμια προτεραιότητα*». Λόγια κενά περιεχομένου, όταν οι κυρίαρχες οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές, που ουδόλως αμφισβητούνται, οδηγούν την συντριπτική πλειονότητα, παντού, σε συνθήκες εξαθλίωσης και κοινωνικής και υπαρξιακής απελπισίας, την ίδια στιγμή που τα συστήματα υγείας και ψυχικής υγείας, παντού, απεξαρθρώνονται όλο και περισσότερο και ιδιωτικοποιούνται.

Και η κυρίαρχη ψυχιατρική πρακτική, που ασκούν οι εορτάζοντες την «παγκόσμια ημέρα», λειτουργεί μόνο για την «ευεξία» των «λίγων» (των εχόντων) και την απλώς νεοϊδρυματική διαχείριση, ή και το «πέταγμα στο δρόμο», των «πολλών».

Η λέξη «ευεξία» έχει γίνει το σήμα κατατεθέν κυρίαρχων τάσεων στην ψυχιατρική και στην ψυχολογία, όταν μάλιστα ο ίδιος ορισμός του ΠΟΥ για την ψυχική υγεία είναι ότι πρόκειται για την «κατάσταση συναισθηματικής ευεξίας, όπου το άτομο μπορεί να ζει και να εργάζεται με άνεση μέσα στην κοινότητα και να ικανοποιείται από τα προσωπικά του επιτεύγματα».

Πόσοι πια εργάζονται, και σε τι είδους σχέση εργασίας, μέσα σε ποιες συνθήκες εργασίας ώστε «να ικανοποιούνται προσωπικά τους επιτεύγματα»; Πρότυπο ψυχικής υγείας είναι πια το wellbeing του καθενός και της καθεμιάς μέσα στις κυρίαρχες κοινωνικές σχέσεις σε αντιδιαστολή με το βίωμα της ματαίωσης και της απόρριψης, την κοινωνική δυσφορία, τον θυμό, την ανυπακοή, την αντίσταση, μέσα και ενάντια σ' αυτές τις κοινωνικές σχέσεις. Όλα αυτά «διαβάζονται» και αντιμετωπίζονται ως διαγνωστικές κατηγορίες, ως κατάθλιψη, διαταραχή προσωπικότητας κοκ. Μια «χημική ανισορροπία» του εγκεφάλου που έχει ανάγκη το αντικαταθλιπτικό της, ή το όποιο άλλο ψυχοφάρμακο.

Με ταυτόχρονη την χρησιμοποίηση των ραγδαία αυξανόμενων προβλημάτων ψυχικής υγείας στον πληθυσμό, εξαιτίας των συνεπειών της οικονομικής κρίσης και των γεωπολιτικών αναταράξεων, καθώς και (του τρόπου αντιμετώπισης) της πανδημίας, προκειμένου να επωφεληθούν από την απορρόφηση κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης για προγράμματα επίπλαστων ψυχιατρικών παρεμβάσεων - πάντα ορισμένου χρόνου, όσο διαρκεί, δηλαδή, η 18μηνη, ή 24μηνη, χρηματοδότηση από τα κοινοτικά κονδύλια. Πρόκειται για τις μονάδες της δήθεν «έγκαιρης παρέμβασης στην ψύχωση» - μιας παρέμβασης που, αν υπήρχαν πραγματικές κοινοτικές υπηρεσίες, θα ήταν μια αυτονόητη καθημερινή δραστηριότητά τους και

δεν θα χρειάζονταν «ειδικό πρόγραμμα».

Εν προκειμένω, όμως, πρόκειται για δραστηριότητες βασισμένες στον στυγνό βιολογισμό και στο μονόδρομο του ψυχοφάρμακου. Με την ΕΨΕ να εκπροσωπεί και να προωθεί την κυρίαρχη τάση της αποπροσωποποίησης της θεραπευτικής σχέσης μέσω της ψηφιοποίησης των ψυχιατρικών δράσεων, για «εύκολη πρόσβαση...αυτοματοποίηση, εν μέρει, διαγνωστικών και θεραπευτικών διαδικασιών, διευκολύνοντας, μέσω της τηλεψυχιατρικής, την προσβασιμότητα και την συνεχιζόμενη ψυχιατρική φροντίδα». Κάτι, δηλαδή, που μπορεί να είναι χρήσιμο κάτω από έκτακτες συνθήκες, γίνεται κανονικότητα.

Όλα αυτά σε κοινές εορταστικές εκδηλώσεις με τους κατεδαφιστές της ψυχικής υγείας (όπως και όλου του ΕΣΥ) μέσα από την πιο συνεπή, μέχρι τώρα, πολιτική αντιμεταρρύθμισης που ασκείται και τη στροφή σε παλαιολιθικές πρακτικές, με την ραγδαία ιδιωτικοποίηση του όλου συστήματος και την ανάθεση όλο και μεγαλύτερου μέρους του σε κλινικάρχες και ΜΚΟ. Με τον γνωστό για τις πολιτικές του απόψεις Θ. Πλεύρη, την Ράπη, τον δήμαρχο του Μεγάλου Περίπατου Μπακογιάννη, τον Πατούλη κοκ. Δείγματα αυτής της πολιτικής κατεδάφισης, αντί οικοδόμησης υπηρεσιών, ήταν το οριστικό κλείσιμο του εξωνοσοκομειακού ξενώνα του Ευαγγελισμού, στην πλ. Βάθη, αλλά και το σχετικά πρόσφατο κλείσιμο του ΚΨΥ Ζωγράφου. Με επικρεμάμενα πολλά ακόμα κλεισίματα λόγω της δραματικής υποστελέχωσης και υποχρηματοδότησης όλων των υπηρεσιών.

Για μια τέτοια ψυχική υγεία παλεύουμε, όχι μια μέρα το χρόνο, αλλά κάθε μέρα

Βλέπουμε, επίσης, και μια Ελληνοαμερικανική ψυχιατρική Εταιρεία να κάνει διαδικτυακή εκδήλωση με τον ίδιο πρόθεμα της ευεξίας κλπ, και με ομιλητές γνωστά στελέχη γνωστών ΜΚΟ ψυχικής υγείας, που φαίνονται τώρα να λειτουργούν και με τους Γιατρούς του Κόσμου Γερμανίας, στην περιφέρεια του Dnipro στην Ουκρανία!!!. Άραγε είναι και εκεί προτεραιότητά τους η «ευεξία»;

Κατανοούμε πλήρως, για όλους αυτούς που μιλούν για «ευεξία» πατώντας πάνω και προωθώντας την νεοφιλελεύθερη και ραγδαία φτωχοποίηση όλο και πιο πλατειών κοινωνικών στρωμάτων, καθώς και την αποδόμηση των δημόσιων υπηρεσιών ψυχικής υγείας, ότι τους είναι, προφανώς, όχι απλώς δύσκολο, αλλά διαμετρικά αντίθετο στον τρόπο σκέψης τους και στις επιδιωκόμενες πολιτικές τους όχι μόνο να εφαρμόσουν αλλά και απλώς να συλλάβουν μερικές, από μακρού εγκαθιδρυμένες, και μέσα από διεθνή εμπειρία, πραγματικά επιστημονικές αλήθειες:

Ότι, δηλαδή, ψυχική υγεία σημαίνει αξιοπρεπής κατοικία, κατάλληλη εργασία, επαρκές εισόδημα, αποδόμηση των ποικίλων μορφών εξουσιαστικών σχέσεων (συμπεριλαμβανομένων αυτών του κυρίαρχου ψυχιατρικού θεσμού και των «ειδικών»), σεβασμός στην διαφορετικότητα και στο αυτεξούσιο του καθενός, κοινωνικές και αλληλέγγυες σχέσεις, κοινοτικά βασισμένο και ολοκληρωμένο σύστημα ψυχικής υγείας, με ισότιμο διάλογο και διαπραγμάτευση χωρίς καταναγκασμούς, εγκλεισμούς και την όποια καταστολή. Και, αν χρειαστεί, και μια φαρμακευτική αγωγή.... πάντα, όμως, σε άμεση συνάρτηση με όλα τα πρώτα.

Για μια τέτοια ψυχική υγεία παλεύουμε, όχι μια μέρα το χρόνο, αλλά κάθε μέρα.

10/10/2022